

Omgekegeld

Via de Gouwe Groep krijgen wij nog wel eens houtresten van een bedrijf, dat interieurs maakt voor luxe jachten. Dat bedrijf had op 7 februari een open dag, en de Gouwe Groep was gevraagd om daar werk van leden tentoon te stellen. Voor die tentoonstelling wilde ik wat nieuws maken. Maar het moest wel iets eenvoudigs zijn. Zoals altijd was het uitgangspunt een tol. Iedereen die mijn werk kent zal zeggen: "Wat anders". Maar wat voor een tol. Toen schoot mij uit een oude AR een schets van een werkstuk van Albert Jan Rouwkema in gedachten. Naar huis lopend ging ik het idee verder uitwerken. Het werkstuk werd concreter, en toen ik thuis kwam, was alles klaar om gedraaid te worden, inclusief de globale maten. Nog even zoeken in de stapel met draaihout, en daar begon ik: Ik had nog een paar stukken stam van Laurierkers (*Prunus Laurocerasus*). Dat is crèmekleurig hout, draait prachtig glad, en is fijn van nerf. Het nadeel is de kleine diameter van de stammetjes. Van elk stuk draaide ik een kegel. De basis van de kegel: 4 cm, de hoogte 10 cm, en onder de basis uit stak een pen van 4 cm lang en een diameter van 15,8 mm. 15,8 mm omdat die in een 16 mm gat moest worden vastgelijmd.

Ik had ook al een schijf klaar met een dikte van 4 cm en een diameter van ongeveer 15,5 cm. Die schijf was van een soort Meranti. In de schijf heb ik een 16 mm gat geboord. Dat gat gebruikte ik om de schijf op te spannen op een spiebaankop. Een spiebaankop is eigenlijk een ronde staaf met een plat vlakje aan de ronde kant van de staaf. Op dat vlakje kan een rond staafje staal rollen. Als het staafje midden op het vlak ligt, is het topje gelijk met de diameter van de staaf. Als je het werkstuk draait, tolt het staafje naar buiten toe, en klemt het werkstuk

zich vast. Je draait het tegen de draairichting in, en dan klemt het zich altijd vast. De "schijf" heb ik eerst tot een schijf gedraaid. Toen op de platte kant van de schijf een cirkel uitgezet met een diameter van 4 cm. Vanaf die cirkel ben ik naar buiten toe een kegelvlak gaan draaien. De kegel kwam tot halverwege de dikte van de schijf. Geschuurd tot het mooi glad was. Toen de schijf omgedraaid, en de andere kant net zo gedraaid. De pennen van de kegels worden op maat afgezaagd en in het gat gelijmd. Twee lagen acryllak ter afwerking en klaar. Het werkstuk is symmetrisch, en door de kegelvormen kun je er niet mee tollen. Bovendien is het hout van de Laurierkers te zacht voor een tolpunt. Daarom ligt het op één punt en de scherpe rand van de schijf. Vandaar de naam "Omgekegeld".

Bert Rosbach

